

Pápež vyhlásil za svätú Indiánku od Mohawkov

Benedikt XVI. cez víkend kanonizoval sedem nových svätcov

Medzi novými svätými je aj prvá severoamerická Indiánka.

Vyrastala v nebezpečnom prostredí. Jej matku z konkurenčného kmeňa zajala počas jedného z nájazdov skupina Mohawkov, no jeden z nich si ju napokon vzal za ženu. Len krátko pred jej narodením v roku 1656 zabil kmeň jej otca trojicu misionárov, pretože pôvodní severoamerickí obyvatelia verili, že do oblasti priniesli nešťastie. O územie vtedy miestni Mohawkovia súperili s Britmi, Francúzmi či Holanďanmi a bojovali s chorobami, ktoré do oblasti zavliekli. Jednej z takýchto epidémií kiahní podľahli aj obaja jej rodičia a brat.

Po krste ju vyhnali

Napriek tomu sa Kateri Tekakwitha stala oddanou katolíčkou. Spolu s ďalšími šiestimi blahoslavenými ju včera pápež Benedikt XVI. vyhlásil za svätú. Ako prvého severoamerického Indiána vôbec. Tekakwitha zákernú chorobu prežila, no takmer prišla o zrak a jej tvár až do smrti niesla stopy po kiahňach. Tá, ktorá si pri chôdzi ohmatáva cestu, ako zhruba znie preklad jej indiánskeho mena, však ďalej vyrastala v kmeni svojho mohawského strýka. A keď Mohawkovia uzavreli s francúzskymi jednotkami mier a neskôr prijali do komunity misionárov, stala sa katolíčkou. „Mohawkovia sa snažili udržať krehkú rovnováhu a upevniť vzťahy so spojencami,“ hovorí pre BBC Allan Greer z McGillovej univerzity. „V skutočnosti to bolo skôr diplomatické spojenectvo.“ Strýko vtedy dvadsaťročnú pokrstenú Indiánku z kmeňa vyhnal a Kateri Tekakwitha skončila u kanadských jezuitov. Táto až fanaticky zbožná mladá žena, ktorá sa zvykla fyzicky týrať a trestať za svoje hriechy, zomrela v ich komunite ako dvadsaťštyriročná. Vtedy sa vraj začali diať zázraky. Jezuitské záznamy zo 17. storočia tvrdia, že po smrti sa tvár Indiánky záhadne uzdravi-

la a pred nimi zrazu ležala mladá žena. Veľmi rýchlo sa k nej začali modliť ostatní ľudia a mnísi ihneď začali zhromažďovať dôkazy o jej živote. Verili, že to je svätica. Práve zázraky sú kľúčové pri vyhlásení za blahoslaveného či svätého. V prvom prípade stačí jeden, v druhom dva, ktoré musí uznať Vatikán a ktoré údajne nedokáže vysvetliť medicína.

Uzdravil sa chlapec

V prípade Kateri Tekakwithy sa ten kľúčový udial pred šiestimi rokmi, keď modlitba pri jej relikvii vraj vyliečila mladého poloindiánskeho chlapca. Cirkev udalosť uznala. „Svätým sa stáva prvý pôvodný obyvateľ Spojených štátov,“ zdôraznil pre CNN hovorca Vatikánu Greg Burke. Odborníci odhadujú, že sedem nových svätcov má v skutočnosti pomôcť rímskokatolíckej cirkvi zastaviť postupný úbytok veriacich. Víkendové ohlásenie nových svätcov sa zároveň udialo počas stretnutia takmer troch stoviek biskupov, na ktorom cirkev plánuje hovoriť o svojom postupe proti ústupu kresťanstva. Len počas pontifikátu súčasného pápeža Vatikán svätorečil viac ako štyri desiatky ľudí.

Tomáš Prokopčák, SME 22/10/2012

Noví svätci

Kateri Tekakwitha: prvá severoamerická Indiánka.

Mária Anna Copeová: starala sa o pacientov s leprou.

Jacques Berthieu: misionár popravený na Madagaskare.

Pedro Calungsod: mladý seminarista zabitý na Guame.

Maria Schäfferová: žena, ktorá spadla do vriacej vody, čo ju pripútalo na lôžko.

Giovanni Battista Piamarta: pomáhal mladým.

Maria del Carmenová: učila a bojovala za práva chudobných žien.

Nielen pôvodní americkí obyvatelia oslavovali svätorečenie Indiánky Kateri Tekakwithy.

Nový patrón slovenských horských záchranárov

Slovenskí horskí záchranári majú oddnes svojho patróna. Blahoslaveného pápeža Jána Pavla II. V Kostole svätého Cyrila a Metoda v Terchovej sledovali slávnostné vyhlásenie a požehnanie výstroja záchranári z Vysokých a Nizkých Tatier, Malej a Veľkej Fatry, Roháčov aj Slovenského raja. Ján Pavol II. bol známy svojou láskou k horám. Počas jednej zo svojich návštev zavítal aj do slovenskej časti Vysokých Tatier. **STV 1, 21/10/2012**

Zadržali vykrádačov kostolných pokladničiek

Pokladničky košických kostolov vykrádala dvojica zlodejov - dvadsaťosemročný muž a iba desaťročný chlapec. Po desiatich úspešných lupoch sa im šťastena obrátila chrbtom. V kostole na Myslavskej ulici, kde ich vyrušili miestni obyvatelia. Zlodeji sa pokúsili ujsť na Luník IX, no skončili v rukách strážcov zákona. Hovorkyňa košických krajských policajtov Jana Mesárová: „Obvinený muž, ktorému za tieto skutky hrozí trest odňatia slobody až na desať rokov, je stíhaný väzobne. Maloletý páchatel' vzhľadom na svoj vek nie je trestne zodpovedný. Vo vzťahu k týmto skutkom polícia preveruje trestnú zodpovednosť rodičov maloletého páchatel'a.“

Rádio VIVA, 19/10/2012

Pomocný biskup odstúpil

Poľský pomocný biskup Piotr Jarecki dnes odstúpil z funkcie pre šoférovanie pod vplyvom alkoholu. Jareckeho cez víkend zadržali policajti po tom, ako narazil do lampy pouličného osvetlenia. Po nehode mu v krvi namerali viac ako 2,5 promile, za čo mu hrozia 2 roky za mrežami. Za svoj čin sa Jarecki verejne ospravedlnil. **TA3,**

Posielajú pohľadnice za Bezáka

Veriaci svojsky podporia odvolaného trnavského arcibiskupa

Vatikán zaplavia slovenské pohľadnice! Pápežský sekretár Tercisio Bertone ich dostane budúci týždeň 20-tisíc. Aj takto netradične vyjadria veriaci podporu odvolanému trnavskému arcibiskupovi Róbertovi Bezákovi.

Na lícnej strane pohľadnice, ktorá smeruje do Vatikánu, je Róbert Bezák v arcibiskupskom rúchu. Na rube je vytlačený citát z Biblie, ktorý pripomína: „Nespojíš sa na zlú vec s väčšinou a pri spore nebudeš vypovedať podľa väčšiny, aby si neprekrúcal pravdu.“ Tieto slová sú napísané v latinčine, slovenčine a maďarčine, keďže trnavská arcidiecéza, ktorú Bezák viedol, zasahuje až na územie Žitného ostrova. „Po odvolaní bol biskup zlomený a zatrpknutý. Útechu nachádzal v modlitbách a stretnutiach s priateľmi,“ prezradil nášmu denníku Bezákov priateľ.

Dokument o Bezákovi

Slovenského biskupa podporí i česká verejnoprávna televízia. Symbolicky v deň vzniku prvej Československej republiky, 28. októbra, odvysielala hodinový dokument s názvom Biskup s ľudskou tvárou. V dokumente český režisér Petr Minařík predstavuje Bezáka ako mimoriadnu individualitu nielen slovenskú, ale i európsku. „Snažíme sa zabezpečiť slovenskú predpremiéru v Trnave. Aby film uzrel svetlo sveta tam, kde vznikol. Samozrejme, pozvánku na predpremiéru dostane aj biskup Sokol,“ s úsmevom nám prezradil priateľ a podporovateľ Róberta Bezáka, ktorý si zatiaľ neželal zverejniť meno.

(pror)

Plus jeden deň 20/10/2012

STRUČNE

Piatkový bombový útok v kresťanskej štvrti Bejrútu, ktorý si vyžiadal osem obetí a desiatky zranených, ostro odsúdil pápež Benedikt XVI.

JÁN FELIX, Šport 22/10/2012

Pre Bezáka bez Bezáka

Na koncert na svoju podporu biskup neprišiel

Tisícka priaznivcov arcibiskupa Róberta Bezáka sa včera zišla v Hlohovci. Pod stanom sa uskutočnil koncert a beseda, ktoré mali odvolaného arcibiskupa podporiť. Bezák svojim priaznivcom poslal len odkaz.

„Mojím cieľom bolo budovať arcibiskupský úrad 21. storočia. Prístupný všetkým veriacim. Svoj vlastný život nežijeme len v kostole. Žijeme ho všade. Všetko, čo hovoríme alebo robíme, je buď Božie, alebo nie je Božie,“ odká-

zal Bezák. Prítomní ho ocenili potleskom. „Nechceli sme, aby prišiel, aj keď veľmi chcel. Verejné vystúpenie by proti nemu zneužili,“ prezradil dôvody Bezákovej neprítomnosti Miloslav Müller. Bezáka odvolal pred prázdninami z čela Trnavskej arcidiecézy pápežský nuncius Mário Giordano. Dodnes nikto nepozná skutočný dôvod odvolania. Jeho priaznivci nemienajú v protestoch poľaviť. „Budeme sa verejne pýtať dovtedy, kým sa nedozvieme, ako to naozaj bolo,“ tvrdia.

(pror)Plus jeden deň 22/10/2012

Našli sme Bezáka

Róbert Bezák konečne prehovoril! Odvolaný trnavský biskup si však uvedomuje, že s novinármi nesmie komunikovať. Vyjadrenia pre denník Plus JEDEN DEŇ preto sprostredkoval jeho priateľ Jozef Zvolenský.

Róbert Bezák trávi voľný čas s blízkymi alebo osamote neďaleko Bratislavy. Cez víkend sa vybral s kamarátmi, medzi ktorými bol i vinár Jozef Zvolenský, na turistiku do Vysokých Tatier. Vyšplhali sa až na Téryho chatu, kde si pochutnali na guláši. „Ako emeritný biskup som oficiálne na dôchodku. Dostal som sa tak k čítaniu kníh, do ktorých som predtým len nazrel,“ hovorí Róbert Bezák. Na cirkev nikdy nič zlé nepovedal. Naopak, tvrdí, že ju miluje. Aj v cirkvi sú podľa Róberta Bezáka ľudia dobrí, ale i menej dobrí. „Pán chcel, aby som sa arcibiskupom stal, Pán však aj chcel, aby som už úrad trnavského arcibiskupa nezastával,“ opisuje svoje pocity z odvolania.

Okolo Bezáka sa vyčistilo

Na udalosť spred troch mesiacov Bezák pozerá s nadhľadom. „Nikoho neodsudzujem. Veď aj Peter zradil a ako bol blízko Krista,“ vysvetľuje. Podľa Bezáka v cirkvi množstvo ľudí zmýšľa podobne ako on. „Pre mňa ako človeka odvolanie nebolo ľahké. Ale vyčistilo sa prostredie okolo a už rozoznám, kto je priateľ,“ dodal biskup. Podľa Zvolenského Bezák nikoho, kto sa za neho postaví, nepovzbudzuje, ale ani nikomu v tom nechce brániť. „V Konferencii biskupov sú tiež len slabí ľudia, ktorí možno nemajú dostatok odvahy znovu čítať Písmo tak, aby ho čítali očami súčasníka. Ale nanešťastie ich aj nás veriacich čítajú ho tak ako pred tristo rokmi,“ hovorí Zvolenský. Bezáka odvolal za podivných okolností z čela Trnavskej arcidiecézy pápežský nuncius Mário Giordano. Aj napriek žiadostiam verejnosti skutočné dôvody Bezákovho odvolania Vatikán doteraz nezverejnil.

JOZEF VOJČINIÁK

Plus jeden deň 23/10/2012

Bl. Ján Pavol II. patrónom Horskej záchranej služby

V Kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej sa v nedeľu uskutočnila slávnosť vyhlásenia blahoslaveného pápeža Jána Pavla II. za patróna Horskej záchranej služby na Slovensku. Pontifikálnu sv. omšu za účasti príslušníkov Horskej záchranej služby a širokej verejnosti celebroidal apoštolský nuncius v SR Mons. Mario Giordano s ordinárom OS a OZ SR Mons. Františkom Rábekom.

SITA, tasr, JÁN FELIX, Šport 22/10/2012

Poslanci SDKÚ DS zrejme nezaujmu jednotný postoj k návrhu o registrovaných partnerstvách

Poslanci SDKÚ DS zrejme nezaujmu jednotný postoj k návrhu o registrovaných partnerstvách, ktorý do parlamentu predložila SaS. Trojica poslancov Miroslav Beblavý, Lucia Žitňanská a Magda Vášáryová návrh liberálov podpora. Právnu normu SaS naopak nepodporia v pléne poslanci vládneho Smeru. Slovensko má totiž podľa nich momentálne iné problémy. Inštitút registrovaných partnerstiev dlhodobo odmieta aj cirkev a takisto KDĽ. SaS podľa podpredsedu hnutiu Júliusa Brocku otváraním tejto témy pomáha Robertovi Ficovi odpútať pozornosť od problémov ktoré ľudia trápia, ako sú zdražovanie, či likvidácia 2. dôchodkového piliera.

Rádio Lumen, 21/10/2012

Petícia v žilinských kostoloch

V žilinských kostoloch sa spisuje petícia. Podpísalo sa pod ňu už vyše dvetisíc ľudí. Jej cieľom je zrušiť všeobecne záväzné nariadenie mesta, ktorým sa určila výška dotácie aj pre cirkevnú materskú škôlku na Solinkách. Petičný výbor tvrdí, že zariadenie dostalo ešte menej ako určuje zákon. Mesto to ale odmieta. Cirkevná škôlka vraj dostala presne toľko, koľko dostať mala, a ak mal niekto pochybnosti, mal sa na to prísť najprv opýtať. Nahrávala Dagmar Úradníková, redaktorka: „Rodičia cirkevnej materskej školy dobrého pastiera v Žiline na Solinkách cítia krivdu. Šéfka petičného výboru Ľubica Joneková: „V našej škôlke je dotácia nižšia o stotridsať-tri eur šesťnásť centov na dieťa a na rok, čo činí celkovú výšku dvadsaťosem tisíc dvesto eur, o ktorú vlastne naša škôlka prichádza.“

Redaktorka: „Nižšiu dotáciu premietol zriaďovateľ škôlky, ktorú navštevuje dvestodvanásť detí, do poplatkov od rodičov. Miesto trinásť a pol eura platia štyridsaťsedem. Členovia petičného výboru Katarína Hadríková a Mário Jankovič.“

Katarína Hadríková, členka petičného výboru: „Rodičia na to ani nemajú, je to strašné. Radšej sa obmedzia sami a to dieťa dajú do tej cirkevnej škôlky.“

Mário Jankovič, člen petičného výboru: „Takže podpisov máme cirka dvetisíc dvesto. Podpisy sa naďalej zbierajú.“

Redaktorka: „Petíciu v kostoloch majú riadne povolenú. Hovorca Žilinskej diecézy Peter Holbička.“

Peter Holbička, hovorca Žilinskej diecézy: „Biskupský úrad v Žiline je informovaný o tejto petícii a rešpektuje právo rodičov a zriaďovateľa, ktorým je farský úrad Žilina - Solinky.“

Redaktorka: „Vedenie mesta, ktoré sa o petícii dozvedelo až po nedeľnej omši v pondelok, zostalo zaskočené. Hovorca mesta Žilina Pavol Čorba.“

Pavol Čorba, hovorca mesta Žilina: „Mesto Žilina v tomto prípade nepochybil. Cirkevná materská škôlka dostala toľko peňazí, koľko mala dostať. Vystupujeme spravodlivo, nikomu sme nepoškodili, ani sme mu neodoberali peniaze, ktoré mal dostať.“

Redaktorka: „Všetky škôlky, teda aj mestské, dostali tento rok menej, lebo mesto viac peňazí nemá. Svojich osemdesiatosem percent z vymeriavacieho základu, ako určuje zákon, cirkevné a súkromné škôlky dostali.“

Pavol Čorba, hovorca mesta Žilina: „Ak cirkev v podstate cíti, že není nič odkonzultované, nech sa páči, dvere sú k nám otvorené, radi sa zhodneme na konštruktívnych otázkach a odpovediach.“

Redaktorka: „Podľa údajov poskytnutých mestským úradom cirkevná škôlka dostala tento rok dotáciu zníženú zhruba o dvadsať percent. Poplatky za dieťa ale zvýšila o dvestopäťdesiat percent. Či sú naše výpočty správne, sme sa chceli spýtať zriaďovateľa, ten s médiami zatiaľ nekomunikuje. V prípade, že si to rozmyslí, dáme mu priestor.“

Rádio Slovensko, 19/10/2012

Vatikán odôvodnil rozsudok

Vatikánsky súd zverejnil zdôvodnenie rozsudku voči Paolovi Gabrielelemu. Pápežský komorník poškodil krádežou tajných dokumentov pápeža, svätú stolicu i katolícku cirkev. Za tento čin ho odsúdili na 18 mesiacov väzenia. Vatikán informoval aj o tom, že vyšetrovanie Gabrieleho sa neskončilo a môžu ho odsúdiť aj za ďalšie trestné činy. TA3, 23/10/2012

Indiánku vyhlásili za svätú

Pápež Benedikt XVI. včera po prvý raz v dejinách katolíckej cirkvi vyhlásil za svätú severoamerickú Indiánku. Je ňou Kateri Tekakwithaová, ktorú pred viac než tristo rokmi nazývali aj Lalia Mohawkov.

Indiánska katolíčka

Meno Indiánky zaznelo včera na vatikánskom Námestí svätého Petra za účasti zhruba 80-tisíc ľudí. Stala sa tak prvou pôvodnou obyvateľkou Ameriky vyhlásenou za svätú. Práve kvôli nej prišlo do Vatikánu najmenej 1 500 kanadských pútnikov. Väčšinu z nich tvorili severoamerickí Indiáni, ktorí sa na jej počesť obliekli do svojich tradičných odevov. Tekakwithaová žila v rokoch 1656 až 1680. Pripisovali jej zázračné uzdravenia ľudí. Narodila sa v oblasti dnešného štátu New York v USA v čase, keď medzi sebou indiánske kmene bojovali. Takmer slepé dievča zmenilo svoju vieru na kresťanskú vďaka tamojším jezuitom. Misionárov vraj Kateri často udivovala svojím zmyslom pre všetko posvätné.

Útek od Mohawkov

Náčelníci kmeňa Mohawkov sa jej preto údajne vyhrazali. Kateri sa kvôli tomu radšej odsťahovala do vzdialenej dediny, do oblasti dnešného kanadského Montrealu, kde sa venovala viere a liečeniu. Tam ako 24-ročná zomrela. „Katerin príklad by nám mal pomáhať žiť tam, kde sme, bez toho, aby sme sa zriekali toho, kto sme,“ povedal pápež. Spolu s Indiánkou v nedeľu vyhlásil vo Vatikáne za svätých ďalších šesť ľudí. Indiánka sa tak stala v poradí už 44. človekom, ktorého svätorečil pápež Benedikt XVI. (red), [HN 22/10/2012

Pre Slavín strhli vežu, padla i kalvária

V Bratislave sa dá nájsť kus nemeckého vidieka, nespojená ulica aj poďakovanie za väzenie

Pre výstavbu Pražskej zbúrali najstaršiu kalváriu, pre Slavín zas strhli kostolnú vežu. Obnova ostáva na papieri.

Z pivníc Palugyayovho paláca viedlo podzemné potrubie, ktorým plnili víno do sudov na hlavnej stanici. Bratislava mala dve kalvárie, jednu dokonca v židovskom podhradí. Štúrovci popíjali aj v známej krčme Funus a nemali čím zaplatiť. Zaujímavosťami odľahčuje náročný prechod mestskými kopcami sprievodca Ivor Švihran. Spolu s autorkou mapy kultových miest Pavlínou Morháčovou organizujú vlastivedné prechádzky po Bratislave. V sobotu s asi päťdesiatkou nadšencov odhaľovali tajomstvá mestských Karpát. Štart bol od miesta, kde sa v 19. storočí vyrábalo slávne Chateau Palugyay, čiže od rovnomeného paláca na Pražskej ulici.

Kalvária v Podhradí

Pražská má podstatnú úlohu v histórii bratislavskej kalvárie, najstaršej kalvárie na Slovensku z roku 1694. Výstavba ulice ju zničila. „Toto je šieste a jediné čiastočne zachované zastavenie kalvárie,“ hovorí Švihran a ukazuje na murovaný oblúk pod lesnou cestou. „Pôvodne boli drevené. Krížové cesty mávajú štrnásť zastavení, len v Bratislave mala dvanásť.“ Po farebných jesenných listoch a kameňoch stúpame po niekdajšej krížovej ceste ďalej. Prechádzame miestami, na ktorých v 18. storočí hľadali ľudia útočisko počas bratislavského moru. Míňame odkazy na historické zastavenia krížovej cesty – papiere na stromoch. Na papieri zostáva aj projekt obnovy kalvárie, ktorá kedysi viedla od Štefánikovej ulice až po vrch Kalvária. „Druhá kalvária v židovskom podhradí viedla na Hrad,“ hovorí Švihran. Z nej však neostalo ani toľko čo z kalvárie v kopci nad Pražskou. Okolo studničky, z ktorej podľa legendy po vražde mníchov vytekala krv, prichádzame **na vrchol Kalvárie ku krížu.**

Vďaka aj za väzenie

Po výstupe na prvý mestský kopec vychádzky smerujeme k niekdajšiemu kameňolomu, dnes k Lurdskej jaskyni. Dala ju vyhlbiť grófka Gabriela Szapáry v roku 1892. Dnes je

„na múre“ jaskyne okolo 4200 poďakovaní. Tabuľky vďaky za návrat z koncentračného tábora, za vytúžené dieťa či hromadné poďakovanie bytovky za to, že prežila bombardovanie. Tabuľku tam pridala aj manželka ministra Alexandra Macha, ktorý spolupracoval s nacistickým Nemeckom a podieľal sa na prenasledovaní Židov. „Ďakovala, že jej manžel dostal len dlhoročné väzenie, a nie trest smrti,“ vysvetľuje Švihran.

Nemecký vidiek

Na Nemecko narazíme aj o pár ulíc ďalej. „Je to nacistická architektúra v nemeckom štýle,“ ukazuje Švihran drevené domy so štítovou strechou a zelenými okenicami. „Sú chránené.“ Za domčekom ako z nemeckého vidieka vidno Kostol Panny Márie Snežnej, ktorý dokončili v roku 1948. Kedysi sa dal rozoznať z diaľky. Dominantná 50-metrová veža z kostola na Kalvárii však musela v roku 1959 dolu, nemohla konkurovať výstavbe Slavína. Najskôr sa hovorilo o znížení na polovicu, neskôr musela pamätníku padlým sovietskym vojakom ustúpiť celá. Pár stupienkov po rebríku a výhľad na Bratislavu. Namiesto vysokej veže len z malej štvorhrannej vežičky nad svätyňou kostola. Od roku 2003 začala fara robiť zbierku na obnovu veže. No podľa sprievodcu sa nenazbieralo dosť, peniaze použili na obnovu kostola. „V budúcnosti chcú vežu obnoviť.“

Rozdelená ulica

Ďalším mestským kopcom je Slavín. Švihran vraví, že pre búranie kostolnej veže sa posúvalo aj dokončenie pamätníka. „V pôvodnom pláne sa rátalo aj s kostolnou vežou,“ hovorí. Celý Slavín mal byť iný, nemal byť ani ako dnes osou Šancovej ulice. Zaslén na papieri ostal víťazný návrh od architekta Emila Belluša. Popod tretí mestský kopec s vládnym hotelom Bôrik klesáme strmo dolu. Údolná ulica má dve časti, ktoré čakajú na spojenie. Opäť len na papieri. Stáva sa, že ani taxík obyvateľov nenájde, navigácia ho nasmeruje len na jeden koniec ulice. V sobotu bol navigáciou sprievodca. „Nám starým Bratislavčanom ukazuje mesto,“ povedal jeden z najstarších účastníkov vychádzky o sprievodcovi. Aj cez kultové miesta sa dá spoznať Bratislava.

Lucia Tkáčiková, SME 22/10/2012

Kostol za milodary

Zatiaľ čo iné obce majú problém prežiť, v Nededzi pri Žiline idú stavať kostol. Ten súčasný po 20 rokoch dosluhuje a veriaci si petíciou vyžiadali nový. Potrebné peniaze chce obec získať od ľudí a od cirkvi.

Kostol v Nededzi má 20 rokov a vznikol prerobením domu smútku. Jeho konštrukcia zo skla a dreva dosluhuje. Hrozí, že niektoré steny spadnú a ľudia kritizujú aj zlú izoláciu.

Obyvatelia Nededze: „Tam je v lete strašne teplo a v zime je tam strašná zima.“

Obyvatelia Nededze: „My, čo sme tu skalní, rozhodne chceme nový kostol. Keď sa trápime 20 rokov tam ako chudáci.“

Reportér: „Obec preto vymyslela ambiciózný plán za 600-tisíc eur. Kostol pristaví ku kaštielu zo 16. storočia a pamiatku zároveň zrekonštruuje. Získa tak reprezentatívne priestory a uspokojí aj veriacich.“

Peter Vajda (nezávislý), starosta obce Nededza: „Čo sa týka kostola, tam sa spolieham na nejakú zbierku. Takisto na diecézu a na eurofondy. Hlavne, čo sa týka kaštiela.“

Reportér TA3: „Zbierka na nový kostol ešte ani nezačala a ľudia už obci núkajú peniaze. Napríklad 80-ročná pani Stoláriková predala pozemky a darovala 15-tisíc eur.“

Vincencia Stoláriková, obyvateľka obce Nededza: „Ja sa viem rozdávať. Viete, ja mám silnú radosť, keď niekomu niečo dám a keď má z toho radosť, ja mám ešte väčšiu.“

Reportér TA3: „Vďaka automobilke sa zvýšili v obci podielové dane až šesťnásobne. Časť odvážneho projektu preto dokáže financovať sama. Mladšia generácia obyvateľov s miňaním peňazí na nový kostol nesúhlasí. Na kameru sa vyjadrovať radšej nechceli. V obecnom prieskume projekt ale podporila väčšina obyvateľov. S výstavbou kostola a rekonštrukciou kaštiela chce obec začať najneskôr o dva roky. Ak pôjde všetko tak, ako má, stavebné práce by mali byť hotové už v roku 2016.“

Peter Revús, TA3, 22/10/2012

10. ročník Sviečky za nenarodené deti

Občianske združenie Fórum života organizuje v tomto roku desiaty ročník projektu Sviečka za nenarodené deti. Jeho hlavnou myšlienkou je spojiť spomienku na všetkých verných zosnulých so spomienkou na deti, ktoré sa nemohli narodiť alebo zomreli pri potrate. Do projektu sa môžu zapojiť farnosti, spoločenstvá, rodiny i jednotlivci na celom Slovensku.

TV Bratislava, 23/10/2012

IV. medzinárodný festival gregoriánskeho chorálu

Zažite štvrtý medzinárodný festival gregoriánskeho chorálu v Bratislave. Na programe sú večerné festivalové koncerty, odborné semináre, nácviky zúčastnených ... zo Slovenska, Talianska, Sardínie, Poľska a Česka, i spoločenský večer. Otvárací koncert bude už vo štvrtok o devätnástej v jezuitskom kostole, druhý koncert sa uskutoční v piatok o devätnástej v Katedrále svätého Martina. TV Bratislava, 23/10/2012

Dlhoprstí spoza hraníc

V rukách polície skončili traja Maďari, ktorí v nedeľu v Ipeľskom Sokolci v okrese Levice chceli vykradnúť faru. Cudzinci vystihli chvíľu, keď farár slúžil omšu. Napoludnie vošli do dvora farského úradu, najskôr zazvonili pri vchodových dverách, a keď im nikto neotváral, začali konať. Dvadsaťsedemročný Richard prinesenou tyčou páčil okno a jeho dvaja komplici dávali pozor. Pri práci si ich však všimol jeden z miestnych a privolať policajtov. Zloději sa dali na útek, no o niekoľko minút ich muži zákona zadržali. Poškodením okna spôsobili škodu desať eur. Trojlístok vyšetrovateľ obvinil z krádeže v štádiu pokusu. V prípade dokázania viny im hrozí dvojročný trest.

(sita), Plus jeden deň 24/10/2012

Arcibiskup Bezák kandidátom na prezidenta?!

Meno odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka sa medzi politikmi skloňuje v súvislosti s najvyššou funkciou v štáte. S kandidatúrou na prezidenta! Toho budeme voliť v roku 2014.

Odvolaný arcibiskup Bezák stále nedáva spávať nielen veriacim, ale aj politikom. V parlamentných chodbách sa totiž o ňom hovorí, aj keď možno nie s úplnou vážnosťou, ako o možnom kandidátovi na prezidenta! „V kuloároch padajú mnohé mená. Nepoznám osobné ambície Róberta Bezáka. Viem si predstaviť mnohých skvelých ľudí, ktorí by túto funkciu zvládli,“ povedal poslanec SDKÚ Ivan Štefanec. Podľa poslanca Igora Matoviča (OĽaNO) Bezák môže byť čestný chlap, ale nemyslí si, že by akýkoľvek cirkev-

ný predstaviteľ mal zastávať štátnickú funkciu. Podľa posledného prieskumu agentúry MVK by o víťazstvo zvedli boj Iveta Radičová a Robert Fico. Kým expremiérka svoju kandidatúru poprela, Fico ju dodnes nepotvrdil. Aj samotný Bezák však svoju možnú kandidatúru rezolútne odmietol. K šumom sa vyjadřila už aj katolícka cirkev. Kňazi a cirkevní hodnostári podľa hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozefa Kováčika nemôžu prijímať verejné alebo štátne funkcie. Ak by sa duchovný rozhodol prijať funkciu v štátnom úrade, bol by suspendovaný z kňazskej služby. Podľa Kováčika ide v prípade možnej prezidentskej kandidatúry odvolaného arcibiskupa len o čisté špekulácie.

(tasr, sita, ss), Nový Čas 24/10/2012

Kto je Bezákov Judáš?

Kto upozornil Vatikán na údajne nevhodné správanie Róberta Bezáka? Stále častejšie sa hovorí o podnikateľovi Rastislavovi B. z okolia Piešťan. Tento muž patrí podľa našich informácií medzi najbližších priateľov bývalého trnavského arcibiskupa Jána Sokola. Práve on je podľa Bezákových priaznivcov pôvodcom dezinformácií adresovaných Vatikánu.

Na otázky, ktoré sa týkali financovania Trnavskej arcidiecézy a Bezákových údajne podivných kontaktov, musel odvolaný biskup odpovedať ešte v máji tohto roku. Len človek z jeho blízkosti však mohol podľa biskupových podporovateľov vedieť napríklad o návštevách fitnesscentra. „Všetky otázky, ktoré mu položil Vatikán, vychádzali z poznania pomerov v Bezákovom okolí. Problém je len v tom, že had, ktorého si arcibiskup hrial na hrudi, tie pomery prekrútil. Z chodenia do verejných spfch a do spoločnej sauny ho mohol obviniť len vierolomný človek,“ rozhorčene hovorí Bezákov podporovateľ.

Mal sa stýkať s homosexuálmi

Róbert Bezák priznáva, že fitnesscentrum navštevoval. Na údajné styky s homosexuálmi však reagoval podráždene. „Neviem, čo je to verej-

ná sprcha. Na kúpaliská nemám čas, sauny ma nezaujímajú a do telocvične chodím zásadne sám. Po cvičení idem priamo domov. Naozaj nerozumiem a ani nechcem rozumieť podivnému obvineniu. Počul som, že v Lido di Ostia je pláž, na ktorú chodia preláti z Vatikánu a v nikom to nevzbudzuje pohoršenie,“ napísal v liste do Vatikánu Bezák. Žiadal, aby Vatikán zverejnil otázky, ktoré musel zodpovedať. „Nestalo sa tak a udanie zo strany Rastislava B. prispelo k jeho odvolaniu z funkcie,“ dodal podporovateľ Róberta Bezáka.

Vatikánu som nič nepísal

O stanovisko sme požiadali aj spomínaného podnikateľa. „Som dobrým osobným priateľom biskupa Jána Sokola. Kategoricky však odmietam, aby ma niekto spájal s otázkami, o ktorých som sa dozvedel len z tlače,“ povedal rozhorčene. Biskupa Bezáka osobne pozná, ale že by ho videl chodiť do fitnesscentra, odmieta. „Ja som ho videl akurát raz na bicykli v slušivom športovom oblečení,“ hovorí podnikateľ. To, že ho spájajú s jedenástimi otázkami Vatikánu pre Bezáka, ho poburuje. „Ako niekto prišiel na to, že som ho udal ja, netuším. Veď ja som len obyčajný človek,“ dodáva. Jozef Vojčiniak

Plus jeden deň 24/10/2012

Novela Zákonníka práce v druhom čítaní

Ani aktuálna novela Zákonníka práce, ktorú parlament prerokuje dnes v druhom čítaní, zrejme zatvorené obchody v nedeľu neprinesie. Najnovší návrh, ktorý predkladatelia z hnutia Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti nazývajú kompromisom, si priazeň poslancov nezískal. Viac povie Filip Domovec.

Igor Matovič chce, aby obchody zostali v nedeľu zatvorené len do štrnásťtej hodiny popoludní. Tento návrh je podľa neho na jednej strane ústretový voči tým, ktorí žiadajú úplný zákaz nedeľného predaja, ale aj voči tým, ktorí chcú mať obchody v nedeľu otvorené.

Igor Matovič, poslanec Národnej rady SR (OĽaNO): „Inak povedané, ak sa liberál o desiatej zobudí, navarí si obed a bez najmenších problémov počká do druhej hodiny, kedy potom môže ísť do obchodu nakupovať. Ak sa konzervatívec, alebo teda kresťan zobudí v nedeľu ráno, ide do kosto-

la aj celou svojou rodinou, obed zje aj s celou svojou rodinou a poobede možno táto matka z tejto rodiny pôjde za pokladňu do predajne.“

Filip Domovec, redaktor: „Liberálov z SaS, ani kresťanských demokratov z KDH však táto ponuka Igora Matoviča neoslovila. Zatvorené obchody v nedeľu do druhej hodiny popoludní nepodporí podľa poslankyne Viery Tomanovej ani vládný Smer-SD.“

Viera Tomanová, poslankyňa Národnej rady SR (Smer-SD): „Tento návrh nerieši ten problém, ktorý sa snažím riešiť ja, a to zosúladiť rodinný a pracovný život aspoň v čase sviatkov.“

Filip Domovec, redaktor: „Zakázať prácu aspoň počas sviatkov chcela Viera Tomanová vlastným pozmeňovacím návrhom. Proti sa však postavil zvyšok poslaneckého klubu Smeru.“

Rádio Slovensko, 24/10/2012

Slovenskej katolíckej charite sa nepáči novela zákona o hazardných hrách

Slovenskej katolíckej charite sa nepáči novela zákona o hazardných hrách. Charita kritizuje najmä to, že po novom na vytlačenie hazardu z obcí nebude stačiť všeobecne záväzné nariadenie, ale bude musieť byť podmienené aj referendum. Podľa štatistik Katolíckej charity sa až 30% ľudí ocitlo na ulici práve pre hracie automaty.

Rádio Regina BA, 24/10/2012

Väzni mali stužkovú v kostole

Po prvýkrát v histórii Slovenska budú maturovať väzni na gymnáziu! V týchto dňoch im v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave kňazi slávnostne odovzdali posvätené stužky. Štyria maturanti z väzenia v Hrnčiarovciach nad Parnou študujú na Arcibiskupskom gymnáziu a zakrátko budú môcť ukázať, čo sa za štyri roky naučili.

Ako gymnaziálne štúdium odsúdených vzniklo? „Dostala som od jedného väzňa list, v ktorom mi písal, že chce študovať a vzdelávať sa. Táto myšlienka sa mi zapáčila a začali sa potrebné vybavovačky. Nakoniec sme to dotiahli až sem,“ teší sa riaditeľka Arcibiskupského gymnázia Mária Marková, ktorá priznala, že ich

pedagógovia sa toho najskôr báli, no teraz sú na študentov hrdí. Najviac sa zo svojho úspechu tešia samotní väzni, ktorí boli odsúdení prevažne za trestné činy spojené s drogami. Dĺžka ich trestov sa pohybuje od 5 do 13 rokov a do prepustenia im ostáva od 1 až do 9 rokov. „Chceli sme zmysluplne využiť čas za mrežami. Z prístupu pedagógov sme boli milo prekvapení. Nedali nám pocítiť, že sme iní ako študenti vonku, ale ani nám nič neodpustili. Získané vzdelanie nás posunie zasa niekam inam. Nabrali sme nové vedomosti, rozšírili si obzory a vďaka štúdiu sme pochopili, že vzdelanie nás oddeľuje od našej minulosti,“ múdro povedali na záver väzni-maturanti.

(šiš), Nový Čas 25/10/2012

Elektronická cirkev

Katolícka cirkev kráča s dobou. V týchto dňoch spúšťa digitalizáciu farností. Postupne tak ani v tej najmenšej a najvzdialenejšej obci na Slovensku na fare nebude chýbať počítač.

Za krstným listom tak už nebudete musieť cestovať cez tri okresy a tiež sa vám nepodarí predstierať, že ste pokrstený. Počítač a Pánboh totiž vedia všetko.

Úspora času, financií a žiadne klamstvá. Ak sa Jano z Košíc zaľúbi do Zdeny z Bratislavy a zosobášit sa rozhodnú napríklad v bratislavskom Modrom kostolíku, postup bude nasledovný.

Ján Urban, arcibiskupstvo, Košice: „Keďže vy ste možno tristo kilometrov vo vzdialenom meste od svojho rodiska, vy nemusíte utekať tam pre krstný list. Ten kňaz si to všetko vie v tej digitálnej forme stiahnuť.“

Redaktorka: „Čo tiež znamená, že pri žiadosti o krst vášho dieťaťa pri otázke kňaza, či je váš vybraný krstný otec pokrstený, už klamať nemôžete.“

Ján Urban, arcibiskupstvo, Košice: „Stretol som sa s tým, že niekto klame.“

Redaktorka: „Keďže digitalizáciu farností ale spustili pred mesiacom, pre kňazov to i naďalej znamená, že po prečítaní si e-mailu pracne dotyčného vyhládajú v archíve. Postupne ale údaje o všetkých ovečkách budú do počítača pribúdať.“

Mário Minarovský, softvérový expert: „V pilotnom projekte sa zúčastnili bratislavská arcidiecéza, košická arcidiecéza a žilinská diecéza. V túto chvíľu máme dvanásť kontaktných miest po celom Slovensku.“

Tibor Hajdu, biskupský úrad: „My máme taký cieľ, že by sme chceli do konca budúceho roka 2013, ak všetko dobre pôjde, byť niekde na úrovni tisíc kontaktných miest. Ale snažíme sa najprv vyskúšať ten projekt tak, aby sme zistili, či je prevádzkyschopný a či je možné ho ďalej rozvíjať, alebo či sa treba vrátiť a doladovať ešte nejaké procesy.“

Redaktorka: „V tých najväčších mestách, teda Bratislava, Košice a Žilina sú ale údaje o veriaciach už ukryté v modernej skrinke.“

Eva Bariová, TV JOJ, 25/10/2012

Najvyšší súd odmietol benediktínov

Najvyšší súd zamietol nároky Rádu svätého Benedikta Komárno na kaštieľ v Rusovciach. Vyplýva to z písomného rozhodnutia súdu, ktoré bolo včera doručené na Úrad vlády. Najvyšší súd odmietol dovolanie Rádu svätého Benedikta so sídlom v Komárne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. apríla 2011 vo veci vydania nehnuteľnosti. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0. Proti uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok. Vlastníkom kaštieľa je Slovenská republika - Úrad vlády SR a Slovenský ľudový umelecký kolektív.

(ODU), Pravda 25/10/2012

Plus

Spoločnosť Novell a Konferencia biskupov Slovenska (KBS) spustili projekt ECCLESIA. Táto služba, zameraná na efektívnejšiu a rýchlejšiu komunikáciu, poskytne občanom výrazne jednoduchší proces pri vybavovaní dokumentov potrebných napríklad na sobáš, krst, prvé sv. prijímanie či na iné sviatosti. Náš názor: Moderný projekt, ktorý občania určite privítajú.

Plus jeden deň 25/10/2012

Veriaci chcú zachovať sviatok Sedembolestnej Panny Márie

Veriaci chcú zachovať sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Pod petíciu za zachovanie tohto sviatku ako dňa pracovného pokoja sa už podpísalo 117 tisíc ľudí. Petíciou sa teda bude musieť zaoberať parlament. Zástancovia zachovania sviatku nesúhlasia s tvrdením vlády, že zrušenie či presunutie sviatku by pomohlo verejným financiam. Premiéra žiadajú o osobné stretnutie a vyzývajú ho na verejný dialóg. Robert Fico uvažoval o zrušení voľna počas sviatkov 1. a 15. septembra.

Rádio Expres, 25/10/2012

Kaštieľ Rusovce patrí štátu, rozhodol súd

Po úspechu na Najvyššom súde benediktíni opäť prehrali. Domáhali sa vrátenia kaštieľa v Rusovciach (na snímke) a iných nehnuteľností v okolí. Krajský súd však ich odvolanie voči prvostupňovému súdu zamietol. Rád sv. Benedikta v Komárne sa súdil so štátom už viac ako desať rokov. Tvrdil, že belgická princezná Stefanie - manželka kniežaťa Elemíra Lónyaya, v závete odkázala majetok benediktínom. Zomrela v roku 1945. Keď však rád v decembri 1994 žiadal o vydanie nehnuteľnosti, neuviedol všetky zákonné náležitosti, a preto žiadosť štát považoval za nulitnú. Benediktíni to

napadli. „Vlastníkom kaštieľa je Slovenská republika - Úrad vlády SR a Slovenský ľudový umelecký kolektív,“ informoval Úrad vlády, ktorý potvrdil, že už má v rukách verdikt súdu. Vláda sa chystá kaštieľ v Rusovciach zrekonštruovať. Schválila to na augustovom rokovaní. Predpokladá sa, že práce na kaštieli, parku, čeladníku a interiérovom vybavení by sa mohli kompletne dokončiť v priebehu štyroch rokov za 39,6 milióna eur. Podľa premiéra Roberta Fica by mal kaštieľ v Rusovciach slúžiť na reprezentačné účely SR a podstatná časť areálu verejnosti.

(tasr, red), HN 25/10/2012

Mnísi sa Rusoviec vzdať nechcú

Rusovský kaštieľ podľa posledného rozsudku patrí Úradu vlády.

Rád benediktínov síce na Najvyššom súde prehral spor o vrátenie kaštieľa v Rusovciach, no chce oň naďalej bojovať, potvrdil hospodár rádu Juraj Szalay. Súd nespochybnili fakt, že benediktíni kaštieľ zdedili po kniežacom rode Lónyayovcov. Najvyšší súd ich žiadosť o vydanie kaštieľa zamietol, lebo podľa neho rád nepredložil dost dôkazov na to, aby mu pamiatku vrátili. Rád sa o vrá-

tenie všetkých majetkov súdil od roku 1996. Kaštieľ štát zhabal v roku 1948, keď už boli šľachtici mŕtvi. Konfiškáciu zdôvodnil tým, že ho berie zradcom a nepriateľom národa. Manželia však majetky v závete odkázali cirkvi. Kaštieľ je dnes schátraný, potrebuje opravu za štyridsať miliónov eur. Vláda už v lete rozhodla, že pamiatku zrekonštruuje za peniaze sponzorov. Súd rozsudok o tom, že jej kaštieľ patrí, vyniesol koncom septembra.

(him), SME 26/10/2012

Benediktíni sú v hre o kaštieľ v Rusovciach. Rozhodol súd

Kto je skutočným vlastníkom kaštieľa v Rusovciach, budú odznova riešiť súdy. Do hry sa tak opäť dostávajú benediktíni, ktorí si na nehnuteľnosť nárokujú. Najvyšší súd totiž zrušil právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave z júna 2006, ktorý zamietol žalobu Rádu sv. Benedikta v Komárne voči štátnym úradom. „Vec sa vracia na ďalšie konanie,“ potvrdil tlačový odbor Najvyššieho súdu. Súd rozhodol ešte 5. júna 2012. O vlastníctvo kaštieľa sa benediktíni súdia so štátom vyše desať rokov. Tvrdia, že belgická princezná Stefanie - manželka kniežaťa Elemíra Lónyaya, v závete odkázala majetok benediktínom. Zomrela v roku 1945.

Keď však rád v decembri 1994 žiadal o vydanie nehnuteľnosti, neuviedol všetky zákonné náležitosti, a preto žiadosť štát považoval za nulitnú. Benediktíni to napadli na Okresnom súde Bratislava 5, no neuspeli. Ich sťažnosť v novembri 2008 zamietol aj Ústavný súd SR, napokon podali dovolanie na Najvyšší súd SR. Vláda plánuje národnú kultúrnu pamiatku zrekonštruovať. Predpokladá sa, že práce by mohli stáť 39,6 milióna eur. Návrh financovania mal predložiť vláde minister financií Peter Kažimír. Podľa premiéra Roberta Fica by mal kaštieľ slúžiť na reprezentačné účely SR a podstatná časť areálu verejnosti.

(tasr, red), HN 24/10/2012

Nitrianskym bezdomovcom chýba útulok

Babie leto končí, prichádza zima. Už od piatku k nám začne prúdiť studený vzduch. Táto informácia straší najmä nitrianskych bezdomovcov. Chýba im útulok. Ten starý stavebná firma zbúrala a pustila sa do výstavby nového. Hotový mal byť v júli tohto roka. Všetko sa však skomplikovalo. Mesto spoluprácu s firmou zrušilo a tak rozostavaný objekt chátra.

Ako provizórium funguje malý domček, ktorý bol kedysi nocľahárňou. Aj dnes sa tu tlačilo 40 obyvateľov. Volajú po výstavbe útulku.

Anketa

Opýtaný 1: „Pravdaže chýba. Sme tu natlačení, vidíte, štyria.“

Opýtaný 2: „Sme tu natlačení ako sardinky.“

Nad'a Šimová, vedúca sociálneho oddelenia MsÚ Nitra: „Útulok pre bezdomovcov momentálne v meste Nitra funguje v krízovom režime.“

Redaktorka: „Bezdomovci majú strach, že pre krízový režim ich čaká krutá zima.“

Nad'a Šimová, vedúca sociálneho oddelenia MsÚ Nitra: „Pôjdeme v takom režime ako aj minulú zimu, to znamená že Diecézna charita bude sa

snažiť maximálne navýšiť kapacitu.“

Redaktorka: „Až také jednoducho to však nebude. Charita tvrdí, že už odmieta suplovať povinnosť mesta. Pridaním matracov môžu kapacitu nocľahárne zvýšiť o 16 miest na spanie, to ale nestačí.“

Mária Makáňová, Diecézna charita Nitra: „Nie tým že by sme nechceli, ale jednak naozaj priestorovo je to zariadenie obmedzené, aby bolo zabezpečené aj bezpečnosť klientov, aj nejaká taká quasi základná ľudskosť, ktorú potrebujú aj pri tom prespávaní.“

Redaktorka: „Z útulku pre bezdomovcov je momentálne chátrajúci skelet, ktorý nie je nijako chránený pred nepriazňou počasia. Mesto zrušilo spoluprácu s firmou preto, že vraj nedodržiavala termíny.“

Stanovisko Euro-Building, a.s.: „Odmietame zodpovednosť za súčasnú situáciu, ako aj za dodržanie akéhokoľvek termínu realizácie diela.“

Redaktorka: „Čo bude so skeletom, radnica neprezradila. Rovnako nemá ani odpoveď na otázku, kam prichýli počas studených mesiacov okolo 300 nitrianskych bezdomovcov.“ Monika Maťová, STV 2, 24/10/2012

Poľsko nesprísni zákon o interrupciách

Členovia poľského parlamentu odmietli sprísnenie zákona o potratoch, ktorý už aj tak patrí k najtvrdším v Európe. Ultrakonzervatívna strana Solidárne Poľsko neúspešne presadzovala, aby sa interrupcie zakázali aj vtedy, keď je vysoko pravdepodobné, že plod je ťažko a nenávratne poškodený. Poľky môžu podstúpiť umelé prerušenie tehotenstva ešte v prípadoch incestu, znásilnenia alebo ak je ohrozený ich život alebo zdravie.

(čtk), Pravda 26/10/2012

STRUČNE

- Pápež Benedikt XVI. vymenoval šiestich nových kardinálov z Filipín, Kolumbie, Indie, Libanonu, Nigérie a USA.

- Európska komisia včera schválila zriadenie fondu na pomoc najchudobnejším osobám v EÚ, ktoré sú odkázané na pomoc.

PETER DODEK, Šport, 25.10.2012

Podvodná zbierka

Práve pre podvodníka z nasledujúcej reportáže ľudia nedôverujú charitatívnym zbierkam. Na Slovensku sa opäť objavil Rumun, ktorý aj s deťmi zneužíva dobrotu ľudí. Okráda ich pomocou falošných papierov s logami charitatívnych organizácií.

Podvodníka si počas návštevy lekára všimla policajtká z Dunajskej Stredy. S falošnými papiermi z Červeného kríža si pýtal peniaze pre postihnutých. Tridsaťšesťročný Rumun vošiel do nemocnice s poliklinikou ešte v utorok dopoludnia aj s dvomi deťmi. Vydával sa za pracovníka Červeného kríža a v rukách držal falošné papiere s nápisom „Spolok pre hluchonemých“ a s logami rôznych charitatívnych organizácií. Od návštevníkov zbieral peniaze. Policajtká tušila, že by mohlo ísť o podvodníka a zavolať hliadku.

Martina Kredatusová, hovorkyňa KR PZ Trnava: „Vyslaná hliadka okolnosti preverila a následne dospelého z trojice obmedzila na osobnej slobode.“

Veronika Hulíková, redaktorka: „Policajtom sa podarilo zistiť, že Rumunovi na zbierku naletelo asi päťdesiatdva ľudí. Za jeden deň sa mu podarilo vyzbierať až päťstotridsaťtri eur, ktoré potom minul.“

Martina Kredatusová, hovorkyňa KR PZ Trnava: „Polícia na základe zhromaždených dôkazov muža obvinila z prečinu podvodu a prokurátor udelil súhlas na zadržanie osoby v superrýchlom konaní.“

Zuzana Rosiarová, generálna sekretárka SČK: „Všetci dobrovoľníci, ktorí zbierajú v rámci verejných zbierok pre Slovenský Červený kríž, sú odlíšení tým, že sú v uniforme, prípadne v tričku Červeného kríža a majú poverenia od jednotlivých riaditeľov územ-

ných spolkov. Čiže nie je možné, aby zbieral pre Slovenský Červený kríž človek, ktorý sa nevie takto preukázať.“

Veronika Hulíková, redaktorka: „Policajti upozorňujú na takéto nepravých zberateľov peňazí na charitu. Falošné papiere s logami rôznych organizácií si vedú vyrobiť veľmi ľahko a zarobiť tak na vašom súcite.“

Zuzana Rosiarová, generálna sekretárka SČK: „Nakoľko sme zaznamenali organizovanie týchto falošných zbierok spoločne s UNICEF-om a Svetovou zdravotníckou organizáciou, sme podali trestné oznámenie voči teda osobám, ktoré konajú tieto falošné zbierky pod našim menom.“

Veronika Hulíková, redaktorka: „Obvinený Rumun je už v cele policajného zaistenia. Za podvod mu hrozí až dvojročný trest.“

TV JOJ, 25/10/2012

Problematické súsošie

Ktovie, čo by povedali svätí Cyril, Metod a Gorazd, keby boli na dnešnom rokovaní mestského parlamentu. Jedným poslancom sa nepáči ich umelecké stvárnenie, druhým zasa rozhodnutie, kde bude súsošie svätých stáť. Najväčší poslanecký klub SDKÚ-DS a Most-Híd žiada od mesta novú verejnú súťaž.

Ako v Kocúrkove. Aj tak to niekedy vyzerá v mestskom parlamente. Koncom septembra poslanci súhlasili s tým, aby bolo súsošie svätých Cyrila, Metoda a Gorazda buď na východnej strane Bratislavského hradu alebo na Gorazdovej ulici. Po štyroch týždňoch je však všetko inak a napokon sa dozvedáme aj to, že niektorým sa nepáči vysúťažaná socha Rotunda od akademického sochára Antona Gabrika. Súsošie svätých Cyrila, Metoda a Gorazda na Hurbanovom námestí podľa vás môže byť umiestnené? Či si viete predstaviť aj lepšiu adresu?

Marta Černá, poslankyňa MsZ (BPP): „Nie, viem si predstaviť lepšiu sochu.“

Redaktor: „Prečo sa vám nepáči tá pôvodná?“

Marta Černá, poslankyňa MsZ (BPP): „Vám sa páči tá koncentračnícka podoba tých svätých. Až takí koncentračníci asi neboli.“

Redaktor: „S umiestnením nadživotných sôch svätých na hrade pri veľkomoravských vykopávkach nesúhlasí Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky. No a s lokalitou na Gorazdovej ulici majú zase problém organizátori osláv tisícstopätidesiateho výročia príchodu Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy. Najväčší klub tvrdí, že Hurbanovo námestie podporí ale s inou sochou. Klub sa odvoláva na stanoviská odborníkov zo Slovenskej národnej galérie, Slovenskej akadémie vied, či vysokej školy výtvarných umení, ktorí sa o soche vyjadřujú negatívne. No, ale stihne sa to, ak teda požadujete novú verejnú súťaž?“

Sven Šovčík, predseda poslaneckého klubu (SDKÚ-DS, Most-Híd): „Ja si myslím, že sa to môže stihnúť a keď urobíme všetko preto, tak to aj stihneme.“

Redaktor: „Primátor s umiestnením súsošia na Hurbanovom ná-

Socha nemá isté miesto ani tvár

Vierozvestcovia patria podľa Matice Hurbanovo námestie.

BRATISLAVA. Nadživotní Cyril, Metod a Gorazd majú stáť na Bratislavskom hrade alebo na Gorazdovej ulici pri kostole Panny Márie Snežnej pod Kalváriou. Tak pred mesiacom rozhodli bratislavskí poslanci. Držali sa pri tom nových pravidiel umiestňovanie sôch a pamätníkov v Bratislave. Po mesiaci však majú svoje rozhodnutie meniť. Dôvodom je tlak Matice slovenskej, ktorá vytvorenie a osadenie súsošia k 1150. výročia príchodu solúnskych bratov iniciuje.

Hurbanovo námestie

Matica chce, aby socha stála, tak ako plánovali, na Hurbanovom námestí. Gorazdovu ulicu odmietajú, lebo je vraj ďaleko od centra, kde budú oslavy výročia. S umiestnením na Východnej terase Hradu zas nesúhlasí Kancelária Národnej rady, ktorá Hrad spravuje. Prebieha tam totiž archeologický výskum. V čase našej uzávierky mestskí poslanci ešte rokovali. S Hurbanovým námestím mnohí nesúhlasili, namietali, že priestor je už menom spätý s inými osobnosťami. Proti námestiu je aj staromestská kultúrna komisia. O stavebnom povolení by rozhodoval stavebný úrad Starého Mesta. Rada biskupov a Matica obhajovali Hurbanovo námestie aj tým, že o tom rokovali ešte s bý-

valým primátorom Andrejom Ďurkovským. Bolo tiež v podmienkach výtvarnej súťaže.

Ďalšia súťaž

Okrem miesta poslanci spochybňujú aj podobu samotnej sochy. Najsilnejší poslanecký klub v meste SDKÚ a Most-Híd chce, aby ju posúdili odborníci. „Chceme, aby miesto bolo v súlade s koncepciou sôch a chceli by sme sochu, ktorá vzíde zo súťaže,“ hovorí predseda klubu Sven Šovčík. Kurátor a kunsthistorik Richard Gregor o súsoší povedal, že má žiaľ veľmi nízku umeleckú hodnotu. Vzišlo síce zo súťaže, no viacerí členovia výberovej komisie sa na vyhodnocovaní nezúčastnili. „V súťaži neboli zohľadnené odborné kritériá,“ dodáva Gregor. Bronzová socha má stáť 165-tisíc eur. Štát má dať na vierozvestcov 90-tisíc eur. Minister kultúry Marek Maďarič (Smer) však podmienil uvoľnenie peňazí potvrdením vlastníka pozemku o povolení osadiť súsošie.

Lucia Tkáčiková, SME 26/10/2012

Socha Vierozvestci

- najskôr mali stáť na Námestí slobody, potom na Hurbanovom námestí;

- poslanci schválili Hrad alebo Gorazdovu ulicu;

- odborníci kritizujú sochy – ich oblečenie aj brady.

Dlhoprstí spoza hraníc

V rukách polície skončili traja Maďari, ktorí v nedeľu v Ipeľskom Sokolci v okrese Levice chceli vykradnúť faru. Cudzinci vystihli chvíľu, keď farár slúžil omšu. Napoludnie vošli do dvora farského úradu, najskôr zazvonili pri vchodových dverách, a keď im nikto neotváral, začali konať. Dvadsaťsedemročný Richard priniesou tyčou páčil okno a jeho dvaja komplici dávali pozor. Pri práci si ich však všimol jeden z miestnych a privolal policajtov. Zlodeji sa dali na útek, no o niekoľko minút ich muži zákona zadržali. Poškodením okna spôsobili škodu desať eur. Trojlístok vyšetrovateľ obvinil z krádeže v štádiu pokusu. V prípade dokázania viny im hrozí dvojročný trest.

(sita), Plus jeden deň, 24.10.2012

mestí problém nemá. Socha teda nakoniec bude možno predsa len stáť na Hurbanovom námestí tak, ako to chceli iniciátori jej umiestnenia - Matica slovenská, Spoločnosť svätých

Cyrila, Metoda a Gorazda, aj Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru.“

Rastislav Iliev

TV Bratislava, 25.10.2012

Vianoce majú pred Dušičkami!

Predbehli čas o dva mesiace! V prešovských uliciach už teraz vešajú vianočnú výzdobu. Montujú ju v centre mesta aj na sídliskách. Prešovčania si myslia, že je na to ešte skoro, práve sa chystajú na Dušičky. Podľa radnice je na zdobenie teraz vhodný čas, aby sa všetko stihlo dôkladne prichystať.

Obyvatelia Prešova sa nad montážou vianočnej výzdoby pozastávajú, mesto si však myslí niečo iné. „S montážou vianočnej výzdoby sme začali už teraz, pretože nechceme nič nechať na poslednú chvíľu a dokončovať to v strese. Vianočné trhy sa v našom meste začínajú už 23. novembra a vtedy aj výzdobu prvýkrát rozsvietime,“ vysvetlila hovorkyňa prešovskej radnice Veronika Kmetóny Gazdová. Podľa jej slov ozdoby, ktoré budú dotvárať vianočný kolorit, upevňujú na stĺpy verejného osvetlenia a na špeciálne úchyty. Začali na Hlavnej ulici a pokračovať budú na Floriánovej a Svätoplukovej. Postupne ozdobia aj nákupné centrá a námestia na sídliskách. „V rozpočte máme na montáž, údržbu a prevádzku vyčlenených 29-tisíc eur,“ prezradila hovorkyňa. V Prešove už myslia aj na prípravu vianočného stromčeka, ktorý však rozsvietia až 6. decembra.

(nov), *Nový Čas* 25/10/2012

Výzdoba je nevhodná!

Podľa Ľubomíra Petrika, hovorca prešovského gréckokatolíckeho arcibiskupstva, cirkvi neprináleží sa k tomu vyjadrovať: „Za seba poviem, že to považujem za nevhodné a predčasné.“

Pavol Bicák (63), dôchodca:

- S vyzdobovaním by som ešte niekoľko týždňov počkal. Ja sa Vianoc skôr bojím, ako sa na ne teším, lebo z môjho biedneho dôchodku 320 eur si toho nemôžem veľa dovoliť.

Mi lan Koncový (54), obchodný zástupca:

- Možno to vyzerá zaujímavo, ale myslieť už teraz na Vianoce je veľmi skoro. Čakajú nás Dušičky, postupnosť sviatkov by sme mali zachovávať.

Natália Klímková (22), študentka:

- Nesúhlasím s tým, aby sa mesto už teraz vyzdobovalo k Vianociam. Pred pár dňami bolo ešte teplo. Vnímam to ako nevydarený žart.

Petícia proti rušeniu sviatkov

Pätnásteho septembra je sviatok Sedembolestnej Panny Márie, ale v ten deň má narodeniny aj premiér Robert Fico. Aj to je podľa Iniciatívy občanov za zachovanie náboženského sviatku o dôvod viac, prečo by mal zostať zachovaný ako deň pracovného pokoja. Podľa jedného z organizátorov podpisovej akcie Martina Dilonga by to mal premiér brať ako dar od Boha, no na vedomie by mal zobrať aj počet ľudí, ktorí sa podpísali pod petíciu.“

Martin Dilong, organizátor podpisovej akcie: „K pondelku k dvadsiatemu tretiemu októbru sme mali

viac ako stosedemnásttisíc podpisov od občanov z celého Slovenska.“

Miro Škrha, moderátor: „Iniciatíva žiada premiéra Roberta Fica o verejný dialóg na tému Sedembolestná Panna Mária a stav hodnôt v našej spoločnosti. Nesúhlasia s tým, že zrušenie, či presunutie sviatku na nedeľu, ak prípadne na pracovný deň by pomohol verejným financiám. Dodajme, že vláda by sa musela v prípade posúvania alebo rušenia tohto sviatku vysporiadať aj s vatikánskou zmluvou.“

Rádio VIVA, 25/10/2012

Vianočná výzdoba už v októbri

Ešte neboli ani dušičky, a obchody nás už prenášajú do Vianoc. S výzdobou a vianočnými ponukami začali už v polovici októbra.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „Je október a Vianoce už začali, teda minimálne v obchodných reťazcoch. Niektoré nákupné reťazce už pred svoje brány postavili gigantické vianočné stromčeky a končiacce sa babie leto nám spestrujú vianočné dekorácie.“

Anketa

Opýtaný 1: „Ja hovorím, že to je katastrofa a nemám to rád, vadí mi to.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „A prečo?“

Opýtaný 1: „Prečo? Pretože Vianoce sú ďaleko a ja mám rád Vianoce, keď sú Vianoce.“

Opýtaná 2: „Počúvať koledy dva mesiace už pred Vianocami?“

Opýtaný 3: „Toto mi je skoro jedno, akurát tak, akurát sa ľudia nemusia stresovať možno, nakúpiť si teraz, a vybavené.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „Sociologička hovorí, že vianočná výzdoba v októbri nie je celkom v poriadku.“

Zuzana Kusá, sociologička: „Rodiny majú pomerne veľký problém, ako vysvetliť deťom túto situáciu, ako uchrániť nejaké čaro Vianoc.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „Sociologička ďalej dodáva,

že očakáva čoskoro aj nejaké protesty, ktoré budú iniciovať združenia spotrebiteľov. Proti jesenným reklamám na Vianoce už protesty boli, a to zo strany cirkvi.“

Marián Gavenda, rímskokatolícky kňaz: „Čím skôr tá reklama začne, ja si myslím, tým skôr sa ľuďom aj sprotiví a už budú z tých nákupov a z tej horúčky tak unavení, že keď prídu Vianoce, budú hľadať aj čosi hodnotnejšie.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „K téme sme oslovili aj zástupcu združenia obchodov a cestovného ruchu. Ten však nevidí v skorej vianočnej reklame žiadny problém a ďalej odmietol naše otázky komentovať. Podľa obchodného analytika môžu byť za skorým začiatkom vianočnej výzdoby naše prázdne peňaženky. Obchody musia zákazníka nalákať.“

Ľubomír Drahovský, obchodný analytik: „Aj tá intenzita výzdoby, intenzita oslovenia spotrebiteľa bude musieť byť expanzívnejšia ako tomu bolo v minulosti.“

Marcela Kurucová, redaktorka: „Totiž ako majú poľnohospodári žatvu na jeseň, obchodníci volajú žatvou práve Vianoce. Aj preto odporúča analytik nakúpiť vianočné darčeky v predstihu, nakoľko počas sviatkov môžu ich ceny ísť nahor.“

STV1, 25/10/2012